

Etiske retningslinjer for leverandører

Gassco's ethical guidelines for suppliers

Generelt

Dette dokumentet angir Gasscos etiske retningslinjer for leverandører. Leverandøren skal påse at disse etterleves også hos sine leverandører og underleverandører.

General

This document specifies Gasscos ethical guidelines for suppliers. The supplier shall ensure that these are complied with by his sub-suppliers and subcontractors.

Forhold til nasjonale lover og regler

Leverandører skal overholde Gasscos etiske retningslinjer for leverandører, internasjonalt anerkjente konvensjoner innen de områder som er beskrevet i disse retningslinjene og relevant nasjonal lovgivning. Leveranser til Gassco skal være forenlige med kravene angitt nedenfor.

Kravene angir minimumsstandarder. I tilfeller hvor internasjonalt anerkjente konvensjoner og nasjonal lover og reguleringer omhandler samme tema, skal den høyeste standarden alltid gjelde.

Relations with national laws and regulations

Suppliers shall comply with Gassco's ethical guidelines for suppliers, internationally recognized conventions within the areas described in these guidelines and relevant national legislation. Deliveries to Gassco shall be consistent with the requirements specified below.

The requirements set minimum standards. In cases where the internationally recognized conventions and national laws and regulations deal with the same subject, the highest standard shall always apply.

Miljø og klima

Miljøtiltak vurderes i hele produksjons- og distribusjonskjeden, fra råvareproduksjon til utsalg. Lokalmiljøet på produksjonsstedet skal ikke bli drevet rovdrift på, eller skadet av forurensning.

Nasjonal og internasjonal miljølovgivning og -reguleringer skal overholdes. Skadelige kjemikalier og andre stoffer skal forvaltes på en forsvarlig måte.

The environment and climate

Environmental precautions shall be considered throughout the production and distribution chain, from raw material production to retail. The local environment at the production site should not be exploited or harmed by pollution.

National and international environmental laws and regulations shall be observed. Hazardous chemicals and other substances shall be managed in a responsible manner.

Menneskerettigheter

Leverandøren skal respektere internasjonalt anerkjente menneskerettigheter og skal unngå å involveres i brudd på disse. Leverandøren skal respektere verdighet, personvern og personlige rettigheter for alle mennesker.

Human rights

Supplier shall respect internationally recognized human rights and shall avoid involvement in the violations thereof. The supplier shall respect the dignity, privacy and personal rights of all people.

Arbeidsforhold og arbeidstakeres rettigheter

Working conditions and workers' rights

Tvangsarbeid/slavearbeid (ILO konvensjon nr. 29 og 105)

Det skal ikke foregå noen form for tvangsarbeid, slavearbeid eller ufrivillig arbeid.

Arbeidstakerne må ikke levere depositum eller identitetspapirer til arbeidsgiver og skal være fri til å avslutte arbeidsforholdet med rimelig oppsigelsestid.

Freely Chosen Employment (ILO Conventions Nos. 29 and 105)

There shall be no forced, bonded or involuntary prison labour.

Workers shall not be required to lodge "deposits" or identity papers with their employer and shall be free to leave their employer after reasonable notice.

Fagorganisering og kollektive forhandlinger (ILO konvensjon nr. 87, 98 og 135 og 154)

Arbeidstakerne skal uten unntak ha rett til å slutte seg til eller etablere fagforeninger etter eget valg, og til å forhandle kollektivt. Arbeidsgiveren skal ikke diskriminere fagforeningsrepresentanter, eller hindre dem i å utføre sitt fagforeningsarbeid.

Dersom disse rettigheter er begrenset ved lov, skal arbeidsgiveren legge til rette for, og ikke i noe tilfelle hindre, parallelle mekanismer for fri og uavhengig organisering og forhandling.

**Freedom of Association and the Right to Collective Bargaining
(ILO Conventions Nos. 87, 98, 135 and 154)**

Workers, without distinction, shall have the right to join or form trade unions of their own choosing and to bargain collectively. Workers representatives shall not be discriminated and shall have access to carry out their representative functions in the workplace.

Where the right to freedom of association and collective bargaining is restricted under law, the employer shall facilitate, and not hinder, the development of parallel means for independent and free association and bargaining.

**Barnearbeid
(FNs konvensjon om barnets rettigheter,
ILO konvensjoner nr. 138, 182 og 79, ILO anbefaling nr. 146)**
Barn under 18 år skal ikke utføre arbeid som setter helse eller sikkerhet i fare, inkludert nattarbeid.

Barn under 15 år (14 eller 16 år i visse land) skal ikke utføre arbeid som kan være til skade for deres utdanning.

**Child Labour
(UN Convention on the Rights of the Child, ILO Conventions Nos. 138, 182 and 79, and ILO Recommendation No. 146)**
Children and young persons under the age of 18 shall not be engaged in labour that is hazardous to their health or safety, including night work.

Children under the age of 15 (14 or 16 in certain countries) shall not be engaged in labour that is detrimental to their education.

**Diskriminering
(ILO konvensjoner nr 100 og 111 og FNs Kvinne diskriminerings konvensjon)**
Det skal ikke foregå noen diskriminering under arbeidet basert på etnisk tilhørighet, religion, alder, uførhet, kjønn, ekteskapsstatus, seksuell orientering, fagforeningsmedlemskap eller politisk tilhørighet.

Det skal etableres vern mot seksuelt påtrengende, truende, fornærmende eller utnyttende adferd og mot diskriminering eller oppsigelse på usaklig grunnlag.

Discrimination (ILO Conventions Nos. 100 and 111 and the UN Convention on Discrimination Against Women)

There shall be no discrimination at the work place based on ethnic background, religion, age, disability, gender, marital status, sexual orientation, union membership or political affiliation.

Measures shall be established to protect workers from sexually intrusive, threatening, insulting or exploitative behaviour, and from discrimination or termination of employment on unjustifiable grounds.

**Helse, miljø og sikkerhet
(ILO konvensjon nr. 155 og anbefaling nr. 164)**

Leverandøren skal sørge for å skaffe arbeidstakerne et sikkert og sunt arbeidsmiljø. Nødvendige tiltak skal iverksettes for å forhindre ulykker og helseskader, herunder tegne alle lovpålagte forsikringer.

Arbeidstakerne skal ha jevnlig og dokumentert opplæring i helse og sikkerhet samt bli utstyrt med hensiktsmessig personlig sikkerhetsutstyr.

Arbeidstakerne skal ha tilgang til rene sanitærfasiliteter og rent drikkevann.

Hvis arbeidsgiver stiller losji, skal dette være rent, sikkert og tilstrekkelig ventilert og med tilgang til rene sanitærfasiliteter og rent drikkevann.

**Health, Safety and Environment
(ILO Convention No. 155 and Recommendation No. 164)**

The Supplier shall ensure employees a safe and healthy working environment. Necessary measures shall be taken to prevent accidents and injury to health, including establishing all mandatory insurance.

Workers shall receive regular and documented training in health and safety and be provided with appropriate personal safety equipment.

Workers must have access to clean toilet facilities and clean drinking water.

If Supplier provides accommodation, it shall be clean, safe and adequately ventilated and have access to clean toilet facilities and clean drinking water.

Lønn og arbeidstid (ILO konvensjon nr. 1, 14 og 131)

Lønn til arbeidstakerne skal minst være i tråd med nasjonale minstelønns-bestemmelser eller industriens standard, og alltid tilstrekkelig til å dekke grunnleggende behov

Lønnsforhold og utbetaling av lønn skal være skriftlig avtalefestet før arbeid påbegynnes. Avtalen skal være forståelig for arbeidstakeren.

Fratrekk i lønn som disiplinærreaksjon skal ikke tillates.

Arbeidstiden skal være i tråd med nasjonal lovgiving og ikke overstige arbeidstid i samsvar med gjeldende internasjonale konvensjoner.

Salaries and working hours (ILO Convention No. 1, 14 and 131)

The salary of the employees shall be at least in line with national minimum wage or industry standard, and always sufficient to meet basic needs

Wage conditions and payment of wages shall be established in a written contract before work begins. The agreement must be understandable to the employee.

Deductions from wages as a disciplinary measure shall not be permitted.

Working hours shall be in accordance with national legislation and not exceed working hours in accordance with international conventions.

Regulære ansettelser

Forpliktelser overfor arbeidstakerne, i tråd med internasjonale konvensjoner og/eller nasjonale lover og regler om ansettelser skal ikke omgås gjennom ulovlig bruk av korttidsengasjementer (som bruk av kontraktsarbeidere, løsarbeidere og dagarbeidere), underkontraktører eller andre arbeidsrelasjoner.

Alle arbeidstakere har krav på arbeidskontrakt på et språk de forstår.

Providing Regular Employment

Obligations to employees under international conventions and social security laws, and regulations arising from the regular employment relationship, shall not be avoided through the use of illegal short term contracting (such as contract labour, casual labour or day labour), sub-contractors or other labour relationships.

All workers are entitled to a contract of employment that shall be written in a language they understand.

Ulovlige forretningsmetoder

Illegal business practices

Korrupsjon og andre ulovlige forretningsmetoder

Leverandøren skal overholde lover og regler knyttet til bestikkelser, korrupsjon, bedrageri og all annen ulovlig forretningsvirksomhet. Leverandøren skal ikke tilby, love eller gi noen form for utilbørlig fordel, tjeneste eller insentiver til offentlige tjenestemenn, internasjonale organisasjoner eller andre tredjeparter i den hensikt å skaffe personlige eller forretningsmessige fordeler. Dette gjelder uansett om denne fordelene blir tilbudt direkte eller indirekte gjennom en mellom-mann.

I tillegg gjelder eventuelle krav fastsatt i Kontrakten.

Corruption and other illegal business practices

Supplier shall comply with laws and regulations relating to bribery, corruption, fraud and all other illegal business activities. Supplier shall not offer, promise or give any undue advantage, services or incentives to government officials, international organizations or other third parties in order to obtain personal or business advantages. This applies irrespective of whether the benefit is offered directly or indirectly through an intermediate-man.

In addition, any requirements stipulated in the Contract is applicable.

Gaver og høflighetsgester

Leverandøren skal ikke, direkte eller indirekte, tilby gaver til Gasscos ansatte, representanter for Gassco, eller noen nært relatert til disse, med mindre gaven er av beskjedent verdi. Det skal ikke gis pengegaver. Høflighetsgester som sosiale begivenheter, måltider eller underholdning kan tilbys hvis det er et relevant forretningsmessig aspekt involvert og kostnaden holdes på et rimelig nivå.

Utgifter til reise og opphold for Gasscos representanter skal betales av Gassco.

Gifts and business courtesies

Supplier shall not, directly or indirectly, offer gifts to Gassco employees, representatives of Gassco, or someone closely related to them, unless the gift is of modest value. Monetary gifts shall never be given. Courtesies as social events, meals or entertainment can be offered if there is a relevant business aspects involved and the cost is kept at a reasonable level.

Expenses for travel and accommodation for Gassco representatives shall be paid by Gassco.

Hvitvasking

Leverandøren skal ta avstand fra alle former for hvitvasking og skal etablere tiltak for å unngå at virksomhetens finansielle transaksjoner benyttes til hvitvasking.

Money Laundering

Supplier shall refrain from all forms of money laundering and establish measures to prevent the company's financial transactions used to money laundering.

Oppfølging

Leverandør er forpliktet til å etterleve de krav som fremkommer av dette dokument i egen virksomhet, samt bidra til etterlevelse hos den eller de underleverandører som medvirker til oppfyllelse av denne kontrakt. Gassco kan kreve dette arbeidet dokumentert innen rimelig tid og forbeholder seg retten til å gjennomføre anmeldte eller uanmeldte kontroller hos leverandør og/eller underleverandør i kontraktsperioden.

Follow-up

Supplier is obliged to comply with the requirements stated in this document in its own activities and require such compliance from the sub-suppliers that contribute to the fulfillment of this contract. Gassco may require this documented within a reasonable time and reserves the right to conduct announced or unannounced inspections at the supplier and / or his sub-suppliers/ subcontractors during the contract period.

Sanksjoner

Brudd på bestemmelsene i dette dokument innebærer kontraktsbrudd.

Ved kontraktsbrudd plikter leverandøren å rette opp i de påpekte manglene, og/eller pålegge underleverandør å foreta slik

retting, innen en tidsfrist som Gassco bestemmer. Fristen skal være rimelig sett i forhold til bruddets art. Rettelsene skal dokumenteres skriftlig og på den måten Gassco bestemmer. Dersom retting ikke gjennomføres innen fastsatt frist, kan Gassco ved alvorlige brudd pålegge stans i arbeidene.

Ved vesentlige brudd på bestemmelsene i dette dokument, kan Gassco heve kon-trakten. Ved vurdering av om vesentlighetskravet er oppfylt, skal man både se hen til Gasscos økonomiske tap og tap av omdømme, eller risiko for slikt tap av omdømme.

Sanctions

Violation of the provisions of this document constitutes breach of contract.

Upon such a breach of contract the supplier has a duty to remedy the noted deficiencies, and / or instruct his subcontractor to carry out such rectification within a time limit set by Gassco. The time limit shall be reasonable in relation to the nature of the deficiency. Corrections shall be documented in writing in a manner decided by Gassco. If corrections are not completed within the stipulated deadline, Gassco may for serious violations instruct discontinuation of work.

If a material breach of the provisions of this document occurs, Gassco may terminate the contract. In assessing whether the materiality requirement is satisfied, both Gassco's economic loss and loss of reputation, or risk of such loss of reputation will be relevant.

